

SECOLUL FANARIOT

Contextul internațional

Secolul al XVIII-lea - a fost dominat de apariția „*problemei orientale*” (sau „*criza orientală*”), determinată de tendința Austriei și Imperiului Rus de a anexa teritoriile ale Imperiului Otoman aflat în proces de decădere (1683: proces accentuat după al doilea asediu otoman eșuat al Vienei), la care s-a adăugat lupta pentru eliberare de sub dominația turcă dusă de popoarele balcanice.

1710-1812 - rivalitatea dintre Marile Puteri a determinat izbucnirea a șase războaie ruso-austro-turce, care s-au desfășurat pe teritoriul Țărilor Române, cu mari pierderi umane, materiale și teritoriale pentru populația autohtonă.

Tendința domnilor români de a se alia cu puterile vecine pentru a ieși de sub suzeranitate turcă a determinat Imperiul Otoman să restrângă autonomia Țărilor Române și să înlocuiască domniile pământene cu cele **fanariote**.

Imperiul Otoman (a doua jumătate a secolului al XVII-lea)

Europa centrală și sud-estică (1683-1792)

Al doilea asediu al Vienei (Austria, 1683)

Regimul fanariot

1711/1716 - regimul fanariot a fost instaurat în Moldova, după fuga lui Dimitrie Cantemir în Imperiul Rus, și în Țara Românească, după execuțiile domnilor Constantin Brâncoveanu și Ștefan Cantacuzino, începând cu același domn, Nicolae Mavrocordat (Moldova: 1709-1710 și 1711-1716; Țara Românească: 1716 și 1719-1730).

Reprezentantul pe scaunul domnesc al sultanului a fost un grec din Fanar, cartier al Istanbulului, care a obținut conducerea în urmă plății unei mari sume de bani către Poartă, care a ajuns cu timpul să ocupe și funcția de **dragoman**, și să cunoască foarte bine politica imperială.

Noul regim a durat în Țările Române până în anul 1821 (31 de domnii) și în evoluția lui s-au conturat două etape:

I. 1711/1716-1770: etapa de consolidare, tronul fiind ocupat de familii de origine română (Racoviță, Ghica și Callimachi).

II. 1770-1821: etapa de înăsprire, tronul fiind ocupat de familii grecești (Caragea, Mavrogheni, Șuțu și Ipsilanti).

Țările Române în anul 1711

- CAPITALĂ
- ORAȘ REȘEDINȚĂ DE JUDEȚ
- ORAȘ REȘEDINȚĂ DE OCOL
- ORAȘ STRĂIN
- SUCEAVA NUME DE JUDEȚ SAU DE OCOL (Bezirk)
- ✚ RAIALE FORMĂND MITROPOLIA PRILAVEI

Dimitrie Cantemir

Constantin Brâncoveanu

Cartierul Fanar din Istanbul (Turcia, secolul al XIX-lea)

„Cu trecerea lui Dimitrie Cantemir, în care turcii și-au pus atâtea speranțe, la ruși, sultanul a hotărât să nu se mai încredințeze tronul Moldovei unui domn de țară, ci să-l dea unui grec dintre cei legați, prin slujbă, familie și interese, de împărăție, spre a-l avea astfel întotdeauna la mână. (...)

La Constantinopol, pe malul de miazăzi al Cornului de Aur, minunatul golf al Bosforului, a existat și există și astăzi cartierul Fanar, numit astfel de la un far sau fanar, pus acolo pentru orientarea corăbiilor. În acest cartier, în mijlocul căruia se află Patriarhia ortodoxă, au locuit mai cu seamă grecii (...). Au fost oameni pricepuți în afaceri, cu multe relații, cunoscând bine pe fruntașii împărăției, cărora le-au furnizat tot felul de mărfuri, ambițioși, dar, în același timp, intriganți și lacomi. (...)

În răstimpul de peste o sută de ani cât a ținut ea (epoca fanariotă), au fost nu mai puțin de 40 de domnii în Muntenia și 36 în Moldova, în afară de diversele ocupații ruse și austriece. Media unei domnii a fost deci foarte scurtă. Turcii, de altfel, și au fixat în practică, încă de mult, la trei ani durata unei domnii: pentru înnoirea ei a trebuit plătită o sumă importantă, numită mucarer. A existat și un mucarer mic, care s-a plătit în fiecare an. “

(Constantin C. Giurescu, Istoria românilor)

Boieri fanarioți (prima parte a secolului al XIX-lea)

Nicolae Mavrogheni, domn în Țara Românească (1786-1790)

Mihail Șuțu, domn în Țara Românească (1783-1786, 1791-1793 și 1801-1802) și Moldova (1793-1795)

Regimul fanariot

Domniile fanariote au avut multiple caracteristici, negative și pozitive:

I. Caracteristicile negative au fost numeroase și au dus la știrbirea autonomiei interne:

- a. Domnul a fost numit direct de către sultan dintre grecii din cartierul Fanar;
- b. În Divan au pătruns mulți boieri greci, care au șubrejit poziția boierimii pământene;
- c. Sumele pentru cumpărarea domniei au fost fabuloase;
- d. A crescut tributul și s-au înmulțit obligațiile în bani, muncă, vite și cereale;
- e. Armata a fost desființată (s-a menținut doar o gardă domnească, formată din **arnăuți**);
- f. Lipsa dreptului la politică externă;
- g. Pierderi teritoriale (Austria: Oltenia - 1718-1739 și Bucovina - 1775; Imperiul Rus: Basarabia - 1812).

II. Caracteristicile pozitive au fost următoarele:

- a. Schimbările de domni (aceiași) dintr-o țară în alta au contribuit la unire;
- b. S-au întreprins reforme pentru modernizarea celor două țări;
- c. S-a încurajat cultura: s-au construit școli și lăcașe de cult (Mănăstirea Văcărești, opera lui Nicolae și Constantin Mavrocordat; Biserica Stavropoleos din București, ctitoria lui Nicolae Mavrocordat).

Istanbul (Turcia, secolul al XVIII-lea)

ȚĂRILE ROMÂNE ÎN SEC. XVIII

Nicolae Mavrocordat
1709-1710; 1711-1715
Țara Românească

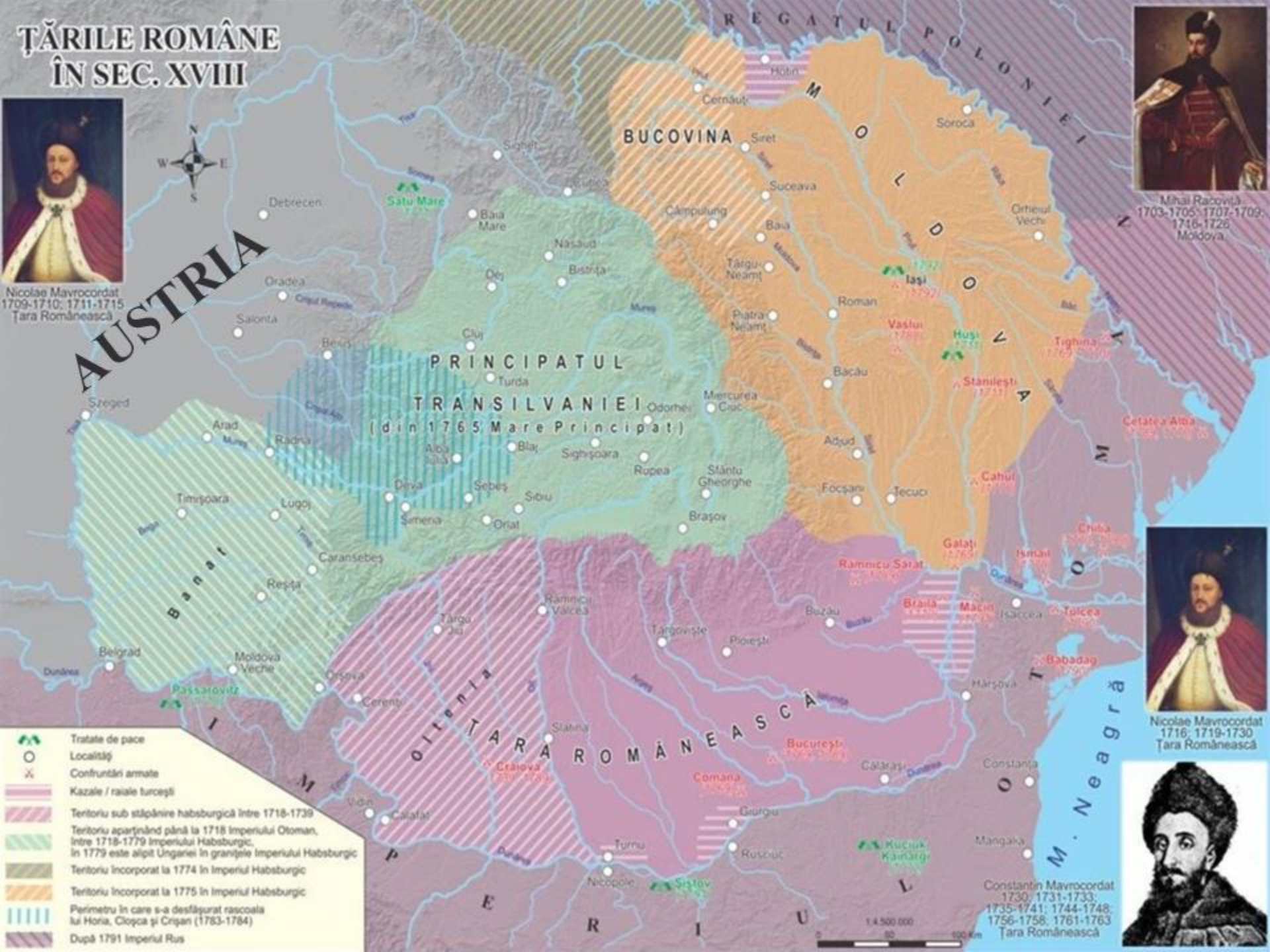
Mihai Racoviță
1703-1705; 1707-1709;
1716-1726
Moldova

Nicolae Mavrocordat
1716; 1719-1730
Țara Românească

Constantin Mavrocordat
1730; 1731-1733;
1735-1741; 1744-1748;
1756-1758; 1761-1763
Țara Românească

- Trate de pace
- Localități
- Confrontări armate
- Kazale / raiale turcești
- Teritoriu sub stăpânire habsburgică între 1718-1739
- Teritoriu aparținând până la 1718 Imperiului Otoman, între 1718-1779 Imperiului Habsburgic, în 1779 este alipit Ungariei în granițele Imperiului Habsburgic
- Teritoriu încorporat la 1774 în Imperiul Habsburgic
- Teritoriu încorporat la 1775 în Imperiul Habsburgic
- Perimetru în care s-a desfășurat răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan (1783-1784)
- După 1791 Imperiul Rus

1:4.500.000
0 100 km

ETAPA NICOLAE MAVROCORDAT *
1716; 1719 - 1722/1724 - 1730

ETAPA CONSTANTIN MAVROCORDAT **
1732 - 1736/1739

incinta de gardă **

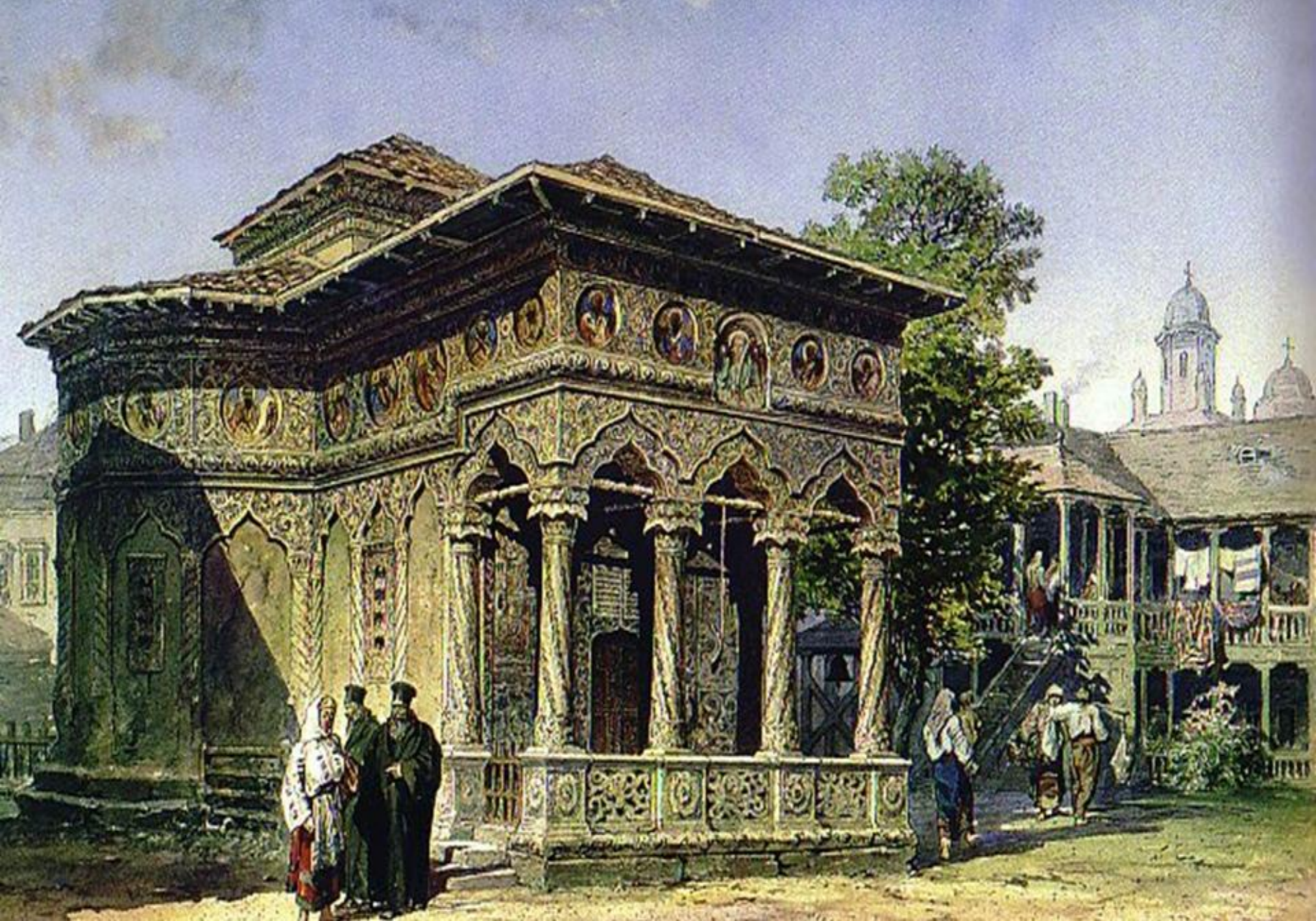
incinta domnească *

Scară, singurul reper
care mai amintește locul
fostei Mănăstiri Văcărești

1 - Biserica domnească *
2 - Paraclisul **
3 - Casa domnească *
4 - Stăreția *

5 - Galeriile cu arcade **
6 - Cuhniile *
7 - Turnul-clopotniță *
8 - Supraînălțare de la
începutul secolului XIX
9 - Turnul de gardă **
10 - Chilii și anexe *

Planul Mănăstirii Văcărești

Biserica Stavropoleos din București (secolul al XIX-lea)

Domniile fanariote

Dintre domnii fanarioți care s-au remarcat în această perioadă și au încercat să modernizeze instituțiile celor două țări din spațiul românesc îi amintim pe următorii: Constantin Mavrocordat, Grigore al III-lea Ghica, Alexandru Ipsilanti, Scarlat Callimachi și Ioan Gheorghe Caradja:

I. Constantin Mavrocordat, domn în Țara Românească (1730; 1731-1733; 1735-1741; 1744-1748; 1756-1758 și 1761-1763) și Moldova (1733-1735; 1741-1743; 1748-1749 și 1769): a inițiat mai multe reforme prin intermediul cărora a urmărit îmbunătățirea situației țăranilor:

a. Reforma socială: 1746 și 1749 - în Țara Românească și în Moldova, a desființat șerbia și legarea de pământ a țăranilor, care s-au putut răscumpăra ⇒ transformarea țăranilor în clăcași, obligați să presteze zile de muncă pe pământul boierului: 12 zile pe an în Țara Românească și 24 de zile pe an în Moldova;

b. Reforma administrativă: a implementat salarizarea funcționarilor statului, pentru ca aceștia să nu își mai rețină singuri drepturile financiare din încasările realizate, la conducerea județelor au fost numiți ispravnici, și a împărțit boierii în două categorii: cei cu dregătorii (funcții), *veliții*, și cei fără funcții, *mazilii* sau *neamurile*.

c. Reforma fiscală: 1735 - a desființat o serie de impozite aberante, precum „*văcăritul*” sau „*pogonăritul*” și a statuat un impozit unic de 10 lei pe an, plătibil în patru rate.

Constantin Mavrocordat

Bucureștiul fanariot (secolul al XVIII-lea)

Țărani români din perioada fanariotă (secolul al XVIII-lea)

Domniile fanariote

II. Grigore al III-lea Ghica, domn în Moldova (1764-1767 și 1774-1777) și în Țara Românească (1768-1769): pe plan intern, a întemeiat manufactura de postav de la Chiperești (Iași) și a zidit lângă Mitropolie o școală. Pe plan extern, s-a opus cedării nordului Moldovei către austrieci (Bucovina: 1775) ⇒ 1777 - înlăturarea sa de la domnie și asasinarea de către otomani.

III. Alexandru Ipsilanti, domn în Țara Românească (1774-1782 și 1796-1797) și în Moldova (1786-1788): a înfăptuit reforme în învățământ (a reformat programele de studiu de la Academia Sfântul Sava, unde, pe lângă limba latină, s-au predat cursuri în franceză și italiană), finanțe și justiție (codul de legi *Pravilniceasca Condică*: 1775).

IV. Scarlat Callimachi, domn în Moldova (1806; 1807-1810 și 1812-1819) și Țara Românească (1821): a adoptat noi legi (1816-1817: la Iași, a tipărit *Codul Calimach*, o culegere de legi inspirată din Codul austriac și Codul lui Napoleon), a luat măsuri împotriva ciumei, a sprijinit mișcarea de promovare a învățământului în limba română demarată de Gheorghe Asachi și a introdus cultura cartofilor în Moldova.

V. Ioan Gheorghe Caradja, domn în Țara Românească (1812-1818): 1818 - a emis primul cod de legi din Țara Românească, *Legiuirea Caradja*, prin care s-au stabilit noi taxe feudale pentru țărani, iar femeile au fost excluse din viața politică; 1813 - *Ciuma lui Caragea*: a combătut cu succes epidemia de ciumă bubonică; a adoptat o serie de politici fiscale excesive, cu scopul de a se îmbogăți rapid.

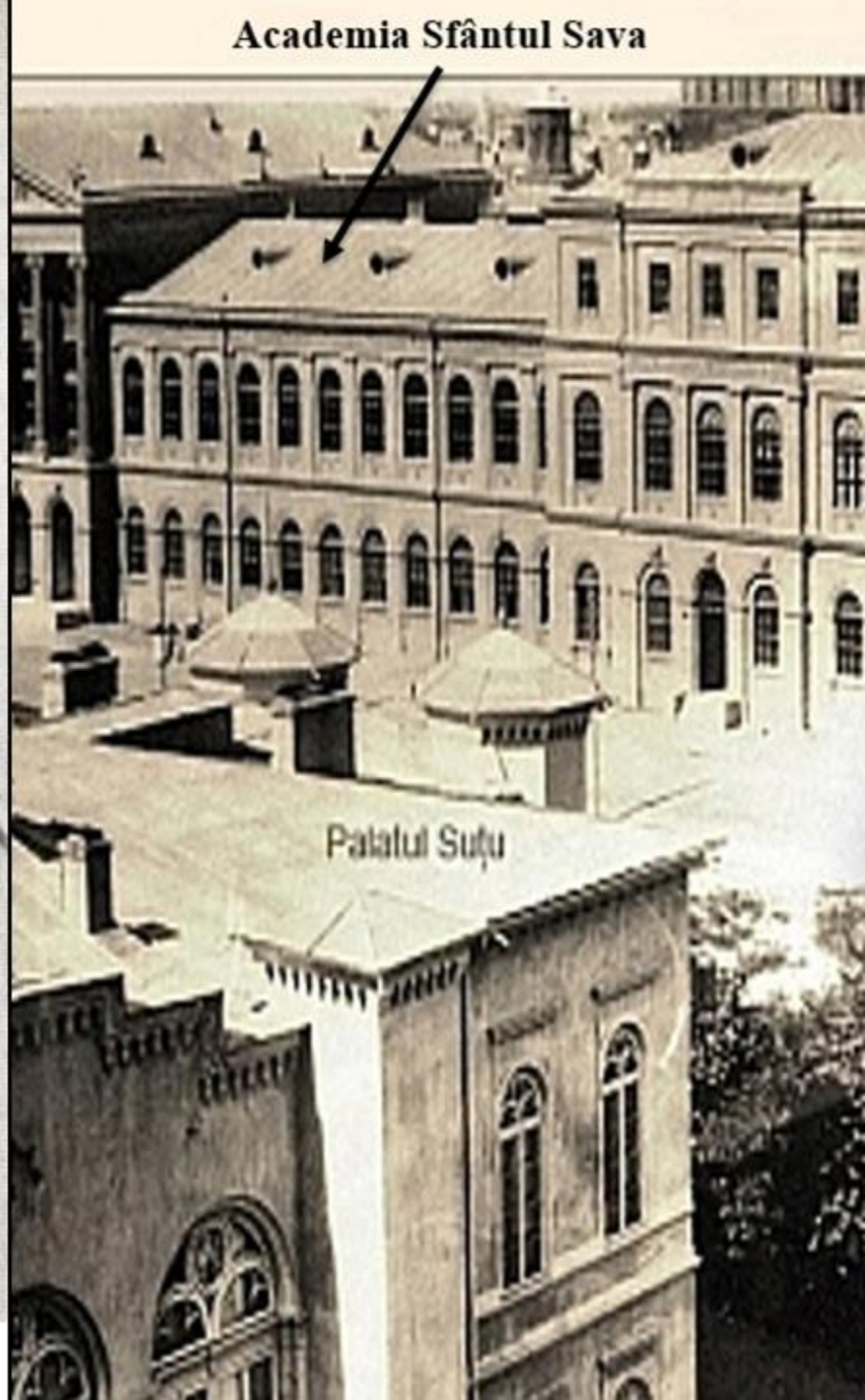
Grigore al III-lea Ghica

Moldova după ocuparea Bucovinei de către Austria (1775)

Alexandru Ipsilanti

Academia Sfântul Sava

Patalul Suțu

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΟΝ ΝΟΜΙΚΟΝ.

Περὶ δικασίας, καὶ τῶν καθήκοντος ἰσότητος ἐν κριταρίῳ, καὶ ἐν ἀρχαίῳ
 τοῦ πρωτοδικατοῦ τῆς βλαχίας ἐν ἀκρίτων εἰς τὸ πολιτικόν.
 Ὅσα ἐστὶν εἰς τὸ εἶδος ἀπορίας ἐν τῷ τύπῳ ἢ ἐν συλλεχθεῖσιν ὑποθέσεσιν,
 καὶ συμφωνία ἐν τοιαύτῳ ἰδίῳ, ἐν εἰς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν ἁρμονίᾳ
 γινώσκων, καὶ ἐν Βασιλικῇ ἰσταγῶν. Πρὸς ἀκριβῆ
 τῶν δικῶν συντάξεσιν, καὶ πρὸς τὸ ἐν πτωχῶν εἰς
 παντός τριτοῦ ἀειτερίας,
 Φλογοῦσιν παρὰ τὸ Εὐγεβεῖατε Σοφιστάτε καὶ Μεγαλοκριτιστάτε

ΗΓΕΜΟΝΟΣ
 ΠΑΣΗΣ ΟΥΓΓΡΟΒΛΑΧΙΑΣ.
 Κυρίου Κυρίου
 ΓΩΑΝΝΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΓΩΑΝΝΟΥ ΤΥΗΛΑΝΤΗ
 ΒΟΕΒΟΔΑ.

Κατὰ τὴν ἰβδόμη ἡμέρᾳ τῆς Θεοφάνειας αὐτοῦ Λαοδικίας,
 Γεραρχάτος τοῦ Πανμορολογιστάτου Μετροπολίτου,
 Κυρίου Κυρίου ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ,
 Νῦν τύπος πρῶτος ἐκείσθιν εἰς Ῥωμαίαν, καὶ πᾶσι Γλωτῶν.
 Εἰς τὴν Τυπογραφίαν τῆς Ἀγίας τῆς Μετροπόλεως Οὐγγροβλαχίας.
 Εἰς τὴν Σαφίαν, α ψ π. Κατὰ μῆνα Σεπτέμβριου.

Δ.
 Ὁ βρομίζιλος ἐν ἕνθα ἐπιμῶν καὶ τῶν
 ζυμίας ὁπὸ καμῶν καὶ ζῆλα ζωῶν εἰς
 ἐκ σπάρτα, καὶ ἐμπλοῦντας τῶν ζυμίας
 πρὸς τὸς νομοκομῶν ἐν ζῆλον ἐν κίρῳ
 τὸ δικαίον, καὶ πρὸς περισσοτέρων συγ-
 γλυμῶν εἰς τὸ ἐν φυλάττειν ἐλεῖ, ὅσα ἐν ἐστὶ
 ζωῶν ἐν πλεονῶν καὶ ἁλλομπαρκατὰ τῶν
 συλλεχθεῖσιν εἰς μὴ τὸ ἀλόγῳ, καὶ ἐν βλάβῃ
 ἀσπρα τριακοντά, εἰς τὸ βεῖδι ἀ-
 σπρα ἑκά, εἰς τὸ μοχθῶν ἀσπρα πε-
 ντή, εἰς δὲ πρὸς βῆτα, καὶ κατ' ἐξῆς
 τρεῖς ἀσπρα δίκαι.

Β.
 Ὁ βρομίζιλος ἐν μὴ τομῶν ἐβόλῳ καὶ
 πρὸς τὸ ζωῶν τῶν ὄσων ἰμῶνται, μὴ
 κροῦσθαι ἐν τῷ ὀνομασθῶν πρὸς τὸν ἁρμό-
 τῶν ἐν τῷ ἁρμόσθαι οἰνοκομῶν τῶν, καὶ
 ἐν τῷ ζαριῶν τῶν πτωχῶν, ὅτε ἐν τῶν
 μῶν ἐν βλάβῃ ἐπιτίθειν ζωῶν εἰς τὰ
 σπάρτα, πρὸς τῶν μῶν ὅτι τὰ κίρῳ
 ὄσων τῶν, ἐὰν ἐν πῆρῳ ἀδικῶν ἁλλο-
 μῶν ἀπὸ τῶν πτωχῶν, ὅσοι δὲ ὄσων
 φανῶν τῶν πρῶτον, ἢ λαμβανῶν
 τῶν πλεῖστον ἐν ἰσότητι ἐν τῶν ὄσων
 ὄσων βαρῶν, ἀπὸ ὄσων καὶ ὄσων
 τὰ ὄσων λαμβανῶν ἀδικῶν.

Περὶ πρῶτος.
 Α.
 Πρὸς ἀκριβῆ πρῶτος τῶν ἁρμονίῳ, ὅ-
 μῶν καὶ τὰ ἀκρίτων, οἱ κατ' ἐβίλοι
 ἐλεῖ, καὶ τὰ ζωῶν ἐν μὴ ἐπιμῶνται, ἀλλὰ
 μὴ

Α.
 Βρομίζιλος ἐν ἕνθα ἐπιμῶν καὶ τῶν
 ζυμίας ὁπὸ καμῶν καὶ ζῆλα ζωῶν εἰς
 ἐκ σπάρτα, καὶ ἐμπλοῦντας τῶν ζυμίας
 πρὸς τὸς νομοκομῶν ἐν ζῆλον ἐν κίρῳ
 τὸ δικαίον, καὶ πρὸς περισσοτέρων συγ-
 γλυμῶν εἰς τὸ ἐν φυλάττειν ἐλεῖ, ὅσα ἐν ἐστὶ
 ζωῶν ἐν πλεονῶν καὶ ἁλλομπαρκατὰ τῶν
 συλλεχθεῖσιν εἰς μὴ τὸ ἀλόγῳ, καὶ ἐν βλάβῃ
 ἀσπρα τριακοντά, εἰς τὸ βεῖδι ἀ-
 σπρα ἑκά, εἰς τὸ μοχθῶν ἀσπρα πε-
 ντή, εἰς δὲ πρὸς βῆτα, καὶ κατ' ἐξῆς
 τρεῖς ἀσπρα δίκαι.

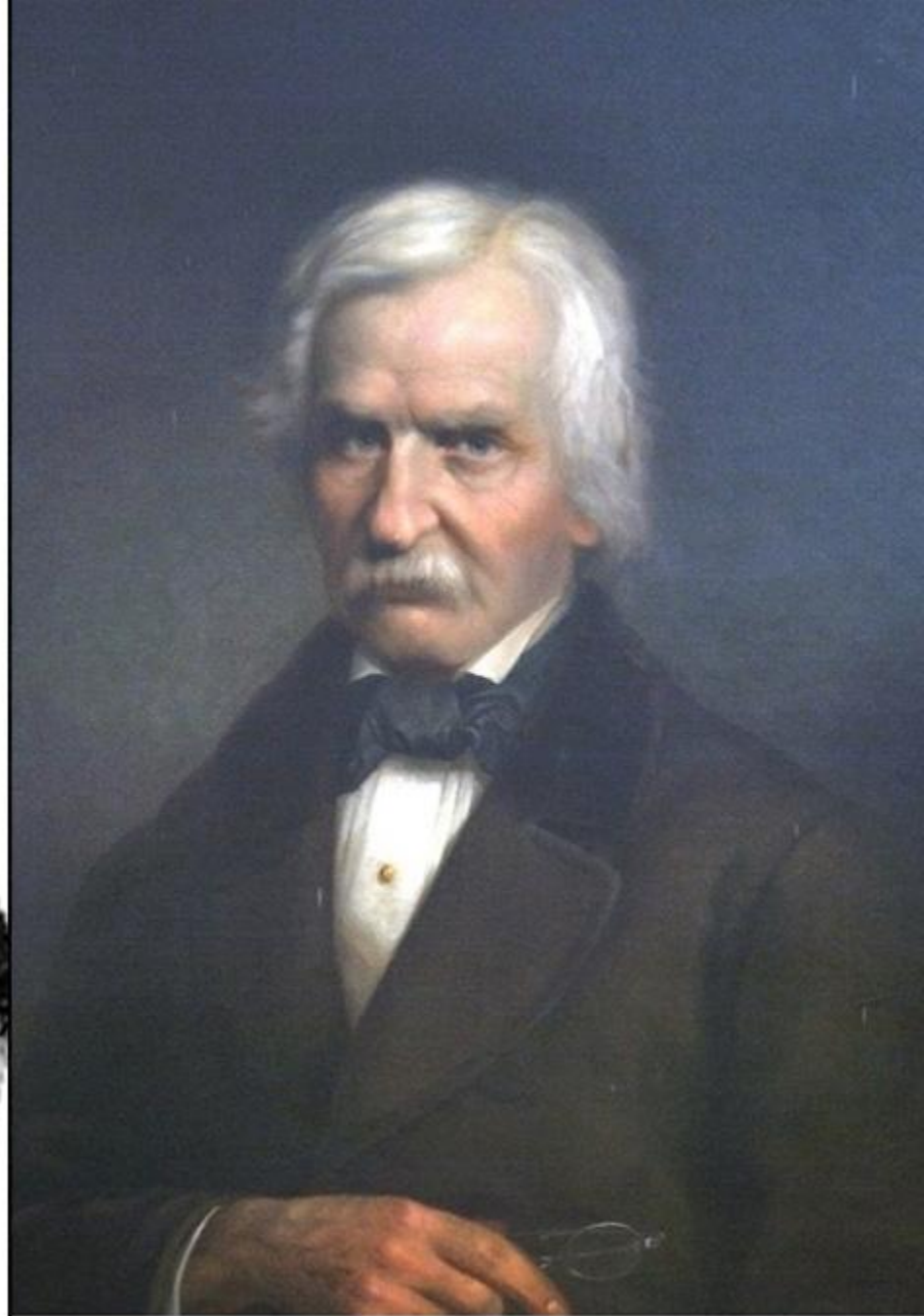
Β.
 Ὁ βρομίζιλος ἐν μὴ τομῶν ἐβόλῳ καὶ
 πρὸς τὸ ζωῶν τῶν ὄσων ἰμῶνται, μὴ
 κροῦσθαι ἐν τῷ ὀνομασθῶν πρὸς τὸν ἁρμό-
 τῶν ἐν τῷ ἁρμόσθαι οἰνοκομῶν τῶν, καὶ
 ἐν τῷ ζαριῶν τῶν πτωχῶν, ὅτε ἐν τῶν
 μῶν ἐν βλάβῃ ἐπιτίθειν ζωῶν εἰς τὰ
 σπάρτα, πρὸς τῶν μῶν ὅτι τὰ κίρῳ
 ὄσων τῶν, ἐὰν ἐν πῆρῳ ἀδικῶν ἁλλο-
 μῶν ἀπὸ τῶν πτωχῶν, ὅσοι δὲ ὄσων
 φανῶν τῶν πρῶτον, ἢ λαμβανῶν
 τῶν πλεῖστον ἐν ἰσότητι ἐν τῶν ὄσων
 ὄσων βαρῶν, ἀπὸ ὄσων καὶ ὄσων
 τὰ ὄσων λαμβανῶν ἀδικῶν.

Περὶ πρῶτος.
 Α.
 Πρὸς ἀκριβῆ πρῶτος τῶν ἁρμονίῳ, ὅ-
 μῶν καὶ τὰ ἀκρίτων, οἱ κατ' ἐβίλοι
 ἐλεῖ, καὶ τὰ ζωῶν ἐν μὴ ἐπιμῶνται, ἀλλὰ
 μὴ

Pagini din Pravilniceasca Condică (1775)

Scarlat Callimachi

Gheorghe Asachi

ΚΩΔΙΞ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ

ΤΟΥ

ΠΡΙΓΚΙΠΑΤΟΥ

ΤΗΣ

ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ.

ΜΕΡΟΣ Α.

ΕΝ ΊΑΣΙΩ.

Α.ΩΙς'.

Εν τῷ νεωρηθέντι Ἑλληνικῷ Τυπογραφείῳ.
Ἐνδον τῆς Ἱερᾶς Μοναστηρίας τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΚΑΛΙΜΑΧΗΣ ΒΟΕΒΟΔΑΣ,
Ἐλέω Θεῷ, Αὐθέντης Καὶ Ἡγεμῶν
Πάσης Μολδοβλαχίας.

Μεγαλεπήβολον καὶ μεγαλοφυῆς καὶ τῶντι θεῖον ἡ
Ἀρχὴ, καὶ οὐδὲν ἰσομέγεθες αὐτῇ πάντων τῶν ἀνθρω-
πίνων, ἐκ πρώτης τῆς τῶν ὄλων γενέσεως ἀνάγκη
τῆς Φύσεως συστάν, καὶ τῷ χρόνῳ εἰς τότε προαχθέν.
Τῷ γὰρ Ἀρχοντι, ἢ Ἀρχῶν, εἰ μήτι ψευδῶνυμος εἴη,
οὐδὲν τὸ σκοπούμενον, πλὴν ἡ τῶν ἀρχομένων εὐδαι-
μονία καὶ εὐζωία, καὶ πρὸς τῆτο οἱ ἀρχαιότατοι τῶν
ἀνθρώπων συνετήσαντο τὰς Ἀρχὰς, πατέρα χρηστὸν
καὶ ἡπιον καὶ κοινὸν κηδεμόνα καὶ προσάτην τὸν Ἀρχον-
τα προβαλλόμενοι. Καὶ ὁ μὲν παλαιὸς λόγος βέλεται
κοινὸν ἔχειν Θεὸν καὶ ἄνθρωπον, εὐεργεσίαν καὶ ἀλή-
θειαν, ὁ δὲ ἐμβριθέστερον συνορῶν, καὶ τὸν νῦν ἀκριβέ-
στερον τῷ πράγματι ἐφισῶν, εὖροι ἂν ἔμαλλον ταῦτα,
ἢ τὴν Ἀρχὴν ἀφομοίῃσαν τὸν ἄνθρωπον Θεῷ, καὶ ταύ-
την συστᾶσαν πρὸς παράδειγμα τὸ ἐκεῖνα. Τὸ γὰρ μέ-
γα σύνταγμα τῆ δε τῆ παντὸς καὶ περικαλλῆς κόσμου,
ἐκ ἂν διετέλεσεν ἄτρεπτον καὶ ἀναλλοίωτον φυλά-
ξαν, ἣν περ ἔλαβεν ἐξ ἀρχῆς καλλομένη καὶ εὐπρέπα-
αν, εἰ μὴ τὰ τῆς προνοίας μέχρις αὐτῶν τῶν ἐλαχί-
των

Curtea domnitorului fanariot Ioan Gheorghe Caradja (prima jumătate a secolului al XIX-lea)

ЛЕЦЮИРЕ

а прѣ Физлацѣбашѣ шѣ прѣ Пракослабеникѣбашѣ
Дѣми, шѣ ѿблждѣнѣторѣ а тѣбѣ Оутроблѣхѣ

Іѿ ІѿАН ГЕѿРГІЕ КАРАЦѢ БВ.

нѣ тѣбѣ келѣбѣла Дѣмѣкѣш
КОНСТАНДИИ КАРАКАШ, Дѣхтор,
шѣ
Дѣмѣкѣшѣ РѢДѢВАНѢЛА КАНІЧѢНѢЛА,
Бнѣ Вѣл Стѣлник, шѣ
Дѣмѣкѣшѣ ДѢМИТРАКѢВ ТОНАНЧАНѢЛА,
Бнѣ Вѣл Глѣшѣр,

Тупѣрѣтѣ а прѣнаѣгѣлѣта Тупѣрѣфѣ а Дѣмѣкѣшѣ шѣ
Тѣшѣмѣкѣла рѣпѣсѣтѣбашѣ шѣтрѣ фѣрѣнѣрѣ

Дѣми МАВРОГѢШІ
Днѣ БВКѢРѣшѣ.

1818.

Іѿ ІѿАНИ ГЕѿРГІЕВ КАРАЦѢ, ВОВѢДА ІГОСПОДАР ЗѢМБѢЛАХѢКѢВ.

Дѣмѣкѣска шѣ парѣнтѣска нѣастрѣ дѣрагѣстѣ шѣ кѣнѣре дѣ
внѣ жѣдѣкѣндѣ ка шѣлѣкѣе сѣфѣнтѣ шѣцѣсѣнѣла фѣлѣсѣ аѣ сѣ-
пѣшѣлашѣр нѣцѣрѣшѣ, шѣ нѣрѣрѣкѣ фѣгрѣжѣндѣ маѣннаѣнтѣ дѣ вѣнѣх
пѣтрѣкѣшѣрѣкѣ ашѣр аѣфѣ стѣаѣторѣнѣкѣ шѣ некѣанѣнтѣтѣтѣ, аѣмѣ внѣ
кѣнтѣрѣкѣ аѣчѣла дѣшѣ оѣрѣмѣ аѣпѣтѣолѣ дѣ аѣсѣпра дѣрѣптѣцѣшѣ рѣх-
кѣкѣла чѣла мѣлатѣ тѣрѣвѣрѣхѣторѣ.

Дѣра рѣмѣжѣнѣска аѣжѣндѣ днѣ бѣкѣмѣе канѣбанѣ пѣнѣтрѣсѣ чѣла
аѣпѣрѣте дѣрѣптѣцѣшѣ аѣла лѣхѣдѣнѣторѣлашѣр сѣшѣ, аѣла сѣлае нескѣрѣсе
шѣ не дѣсѣлѣшѣнтѣе шѣвнѣчѣкѣорѣшѣ, шѣ аѣла кѣндѣцѣшѣ сѣлае нѣцѣшѣ-
не, шѣ нѣ дѣ сѣлѣжѣрѣшѣнтѣ Пѣрѣвнѣла фѣскѣрѣсѣ, кѣре шѣ не фѣшѣндѣ
дѣхѣстѣнѣнтѣ нѣ нѣсѣтѣкѣ кѣмѣпѣкѣшѣ, нѣчѣ дѣрѣптѣ аѣ фѣрѣптѣа дѣрѣ-
птѣтѣкѣ фѣше кѣрѣла. Дѣ аѣчѣла шѣ ерѣа снѣанѣтѣ аѣпѣхѣшѣ ла
Пѣрѣвнѣла фѣпѣхѣрѣтѣшѣшѣ аѣла Рѣманѣлашѣр, шѣ аѣсѣх сѣлѣжѣи кѣдѣ тѣбѣте
аѣчѣстѣ Пѣрѣвнѣлашѣ, фѣхѣрѣ дѣ шѣсѣвѣрѣе, аѣшѣла дѣрѣ оѣлѣдѣнѣдѣсе фѣтрѣшѣ
фѣтѣокѣмѣрѣшѣ дѣ Пѣрѣвнѣлашѣ, аѣдѣкѣ аѣ шѣвнѣчѣюшѣлашѣр, аѣкѣндѣцѣшѣ шѣ
аѣ Рѣманѣлашѣр, оѣрѣмѣ аѣ нѣ аѣчѣкѣ нѣчѣ шѣ Пѣрѣвнѣлашѣ кѣчѣшѣ шѣвнѣчѣ-
кѣорѣлае прѣфѣжѣндѣсе фѣмѣлатѣе кнѣпѣрѣшѣ, аѣдѣкѣе сѣх фѣпѣтѣрѣнѣкѣ
Пѣрѣвнѣлашѣр Рѣманѣшѣшѣ, шѣ аѣчѣстѣкѣ шѣрѣшѣшѣ оѣнѣлае фѣшѣндѣ прѣ-
чнѣнѣдѣнѣтѣорѣе дѣ дѣошѣ тѣжѣкѣдѣрѣ, шѣ аѣлѣтеле кѣдѣ тѣбѣла фѣпѣтѣрѣ-
шѣ.

Urmări

Instabilitate politică, economică și socială ca urmare a numeroaselor schimbări de domni și incalculabile pagube materiale și umane apărute în urma conflictelor ruso-austro-turce purtate pe teritoriul Țărilor Române.

O epocă de fiscalitate apăsătoare și de aservire totală față de politica Imperiului Otoman.

Principatele Române după Tratatul de la Adrianopol (1829)

- Teritoriile revenite Țării Românești
- Bucovina, anexată de Imperiul Habsburgic în 1776
- Besarabia, anexată de Imperiul Rus în 1812
- Delta Dunării și insula Șerpilor anexate de Imperiul Rus
- Teritoriile românești sub dominație habsburgică
- Granița Imperiului Habsburgic

BIBLIOGRAFIE

1. Dumitrescu, Doru, Manea, Mihai, *Mic dicționar enciclopedic de termeni istorici*, Editura Meronia, București, 2008.
2. Soare, Aurel Constantin, Cojocaru, Daniela Ana, Grozav, Gabriel, Pavelescu, Alina, *Istorie: Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura Art Klett, București, 2020.
3. Stoica, Stan (coordonator), Băluțoiu, Valentin, Becheru, Dragoș Sebastian, Bilcea, Valentina, Bondar, Ancuța, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura CD Press, București, 2020.
4. Gheorghe, Maria Mariana, Săvuță, Irina Ema, *Istorie: Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura Litera, București, 2020.
5. Bărbulescu, Mihai, Deletant, Dennis, Hitchins, Keith, Papacostea, Șerban, Teodor, Pompiliu, *Istoria României*, Editura Corint Educațional, București, 2014.
6. Giurescu, Constantin C., *Istoria Românilor*, Editura ALL, București, 2019.
7. Constantiniu, Florin, *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2008.
8. Bulei, Ion, *O istorie ilustrată a românilor*, Editura Litera, București, 2018.
9. Djuvara, Neagu, *O scurtă istorie ilustrată a românilor*, Editura Humanitas, 2013.
10. Pop, Ioan-Aurel, *Scurtă istorie a românilor*, Editura Litera, București, 2019.
11. Hitchins, Keith, *Scurtă istorie a României*, Editura Polirom, Iași, 2015.
12. Constantiniu, Florin, *Constantin Mavrocordat. Reformatorul*, Editura Enciclopedică, București, 2015.
13. Imagini: Google Images (domeniul public).

Vă mulțumim pentru atenție!

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

